НИВА
Число IV. 1920 Рік I.

РІК І. ЛИСТ ЗА ЦВІТЕНЬ ЧИСЛО IV.

НИВА

Виходить раз в місяць у Віннінегу

Vol. I. Winnipeg, Man., Canada, April No IV.

ВОСКРЕСНИЙ ГИМН

Христос воскрес! Христос воскрес!
Весела пісня гуде,
Чи чуєш спів, в обіймах снів,
Здкутий український люде?
Вставай же раз, послідний час
Ламать неволі окови;
З дрімоти снів, до ясних днів
Нас кличе спів обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес
Скінчив ся час терпіня,
І день туги, і мук, журби,
Важкого отупіня.
До ясниб брам, в свободу храм
Без впину ідїм готові,
Прямуймо зір, до ясних зір
На грімкий клич обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес!
Без впину пісь лунає
А ніч царить, а світ все спить
Пісень нових не знає;

Хоть вони йдуть, чим дуж пливуть
Кріпшає пісні слово,
В дрімоті снів заглух той спів
О кличі всі обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес!
Свята, могуча пісне!
Ти вік губи, й світам неси
Воскресні кличі звісні.
Може твій спів грядучих днів
Ще збудить поколїня,
Що нам все час, позбутись раз
Тих злиднів, мук, терпіня.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

З садів зелених визирали та сміялись до сонця білі хатки.

Скрізь по улицях роїлось від людий.

Дівчата з заквітчаними косами, в жовтих чоботах, в вишиваних сорочках, парубки в широких капелюхах, затиканих павами, жінки у білих намітках, дїти у біленьких, чистеньких сорочках йшли суміш широкою дорогою між вербами туди як майдан де між старими, кріслатими тополями стояла церковця, також мила, складна ввічлива, привітна як і ті люди.

Дзвони не втихали.

Господи! Скілько то втіхи тай радости було дивитись на той люд веселий, мир хрещений!

Надивившись доволї на веселі, безжурні, невинні забави молодих дівчат та парубків я зайшов в гурток старших, що сидїли рядом на піддашу під церквою; присїв коло них тай розвелась розмова!

"Видїли ви стільки дива, що в нас"? відозвав ся старий, дуже старий чоловік. Виглядав на яких девятьдесять або й більше лїт. Волося було у него густе, а біле як сніг. Вираз лиця лагідний, добродушний, вказував, що се чоловік з розумом ясним, з душею красною!

"Ні, дядьку, — відповів я йому ввічливо — отсе перший раз заїхав в ваше село, бо хочу придивитись які в вас звичаї, які обичаї, щоб потому розповісти як слїд все своїм товаришам. А може доведеть ся се менї де і в книжках написати, що я в вас бачив, та чув!

"Гей! гей! паничу! — відозвав ся той сам старий чоловік, — нема тепер про що в книжках писати! Ой як би ви так були пережили отті роки, що я їх пережив, а перевидїли те, що я перевидів, оттодї не то ґазети, але цїлі книги списалибисьте. То були часи тай роки бодай нїколи до нас хрещених й не вертали ся!

"Ая, ая, — відізвавсь якийсь инший ґазда. — Погані були часи. Дядько Іван як стануть нераз про ті часи говорити, то чоловікови аж на плач збирає ся так тодї було погано.

"А скажіть но дядьку дещо, — відозвав ся якийсь третий, — най і панич послухають; може ще не чували такої історії.

"Та як ласка паничу тай ви добрі люди то послухайте, а я розкажу.

"Але і овшім, я навіть прошу, бо я на такі річи дуже цїкавий...

Молодїж бавилась весело дальше, дзвони грали, дївчата співали ґаївок, а старий дядько Іван присунувшись близше до мене став оповідати:

"Як нині тямлю. Був третий Великдень перед скасованєм паньщини. Ось так самісько, як нині сонічко Боже грїло, все розцвиталось, пташки співали, все веселилось. Лиш нам бідним людям не було всїм тай веселости. А знаєте чому? А тому, бачте, що наші пани винаймили були

церковцю отсю самісіку жидам в аренду. Що ми наплакались, що ми напросились нічого не помогло. Такі недобрі були в нас пани, най їм там Боже гріха відпустить. Дай їм Боже в небі ґа! Такі були пани.

"Та ось як чуєте на сам Великдень ми досьвіта повставали, жінки, як годить ся попекли паски, ми позбирались, діточок прибрали, виходили до церкви, а то на тобі, замкнена...

"Гей, чуємо ми, на сусіднім селї дзвонять дзвони, а в нас як в гробі! Глухо, тихо, як маком посій. Тай люди, знаєте, як діти розплакались. Радимось що робити, та вра дили післати двох ґаздів до жида, щоби ключі нам дав тай церкву отворив.

"Тай дочекались, дочекались.

"Поприходили ґазди заплакані. — Нема, кажуть, ключів. Жид ще нас лаяв тай насварив, що ми його досьвіта збудили. Прийде — мовив — час, то він сам ключі принесе.

"Громада остовпіла, жінки розплакались, ґазди посоловіли, а діти як сирітки, до батьків тулились тай дивувались, чому се вони до Бозї поприходили, а їх до Бозї не допускають... Навчають нас, що гріх злоститись. І яж се знаю, що гріх. А ми облумили в собі той гріх. Але якби було в нас не стало терпцю тай волї, то булаб в роковий празник Великдень... не хочу докінчувати — боюсь Бога образити...

"Вже сонїчко над ґаєм зійшло було, як жид прислав ключі, а ми всї ввійшли в церкву...

"Боже, скілько тодї сліз на долївку полилось, скілько жалїв перед престол Всевишнього поплило, нїхто не збагне, нїхто не згадає...

"Я сам, як нинї тямлю, як ввійшов в крилос, отворив книжку, а там прочитав: Світлий і радісний празник Воскресеня Христового, — то в голос як дитина заплакав, аж люди оглянулись на мене...

"Такі то знаєте були часи...

А нинї! Що нинї! Нинї світ цїлий перемінив ся. Панщину скасували, нам дали свободу і волю, так що з сього. Замість, щоб ми мали годитись, любитись, дружно жити, то як чую тай читаю в ґазетах, народи рїжнять ся.

"Нам колись церкви замикали, Богови помолитись не позволяли, а нинї, нинї наші внуки Бога відцурують ся

"Гей дєтоб я був коли про таке подумав. Сподївав бим ся радше конець світа побачити, як почути про тих зрадників—анцихристів, що Бога, своєї віри і свого народа відцурались".

Замовк старий. Сердечні, щирі, тихі сльози поплили по його поморщених лицях. Всї замовкли.

Я довго дивив ся на лице дядька Івана, як воно морщилось невимовно, як по нїм скапували сльози і менї перший раз в житю довелось бачити такого в вірі твердого, непохитного чоловіка.

Я признав йому правду.

Нараз дзвони затихли, співи вмовкли. Я оглянувсь і побачив як в браму церковну ввійшов священник.

Всї люди тиснулись в церковні двері, а незадовго залунала могуча пісня: Христос воскрес...

Я весь час дивив ся на тих людий, як з серцем чистим молились до Господа Бога, співали пісні, а виходячи з церкви подумав собі: Ні український народе! Ти не пропащий, поки у тебе такі тверді в вірі, ілюбячі свій нарід і свою віру українські сини.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Великдень-празник. Свята неділя.
Хатки біленькі вінками зілля,
Барвінку, рути, білок пахучих,
Вишень біленьких, вишень цвітучих
Так повбиралисьяк на весілля
Дружки богацькі в пахуче зілля.
На призпі з дідом бавлять ся діти,
Тай плете в косу, пісні співає,
А на зарінку молодь гуляє
Гагілок всяких. Співи сьміхи
На лицях кождих ясний блеск втіхи.

А сивоусі батьки з дідами,
Сидять оддалік збившись гуртками
Тай споминають давне, минуле...
Аж ось з дзвінниці дзвони загули
Рарісно, любо. Втихла громада,
Втихла забава, скінчиласьрада.
Перехрестившись пішли стежками
Молодіж, діти разом з батьками,
Просто до церкви дяку зложити
Христови Богу, що дав дожити
Такого свята...

НАЙКРАСЩЕ СЛОВО

Яне мав в нікого попани. Я не чув від нікого сердечного, ласкавого, теплого слова. Сиротою без батька я лишив ся, а сиротою всї понехають, усї покидають ся.

І пішов я в світ, між людий добра навчитись. А моя дитиняча, невинна чиста душа зустрінула не добро, а лукавство, не красу, а гріх і гниль, не тепле сердечне слово, а лайку і проклони.

Оттак зустрінув мене той світ, так привитав мене...

Зелїзний поїзд усею силою пари гнав наперед і ніс мене далеко від рідної хати, рідного села і краю в чижий світ між чужі люди, щоби там віддати всю свою працю, всю свою чесноту і красу душі за кавалок хлїба...

Не проміняти! Хорони Господи! Я бувби душі своєї, своєї віри, що я єї беріг на дні серця не проміняв за нїякі скарби світа. Я хотїв лиш свою чесноту тай свою щиру працю віддати людям доброї волї на служоу, щоб вони в заміну того відплатились менї тим добром, яке менї потрібне було до житя.

Я сидїв в ваґонї та дивив ся як замною мигають села, міста, поля, гаї, лїси так, як минали менї молодечі роки.

Мов та весна з рожевими крітами майнули перед мною, наступили незамітно, тихо, спокійно... Аж тут... поховали дорогого, любого батька. Всипали високу могилу, заплакали сердечні приятелї, зомлїла з жалю мати...

Посміялись люди, що я до нїчого не здам ся, проговорила до мене сердечно мати тай я поїхав шукати долї, шукати хлїба, правди тай добра між людьми.

І отсе несе мене поїзд далеко, далеко, світами між чужі краї...

Показались з мраки великі комини фабричних машин, проразливо засвистала свиставка парової машини і в ваґонї настала метушня. Се було одно з великих нїмецьких міст, де я їхав на роботу до фабрики.

Подорожні кинулись скидати клунки з полиць, надягати на себе одежі, а я заєдно сидів заплаканий коло вікна таж дивив ся, як за мною переминали, мов ті літа дитині, села, міста, поля...

Всі між собою говорили, сміялись, раділи, а до мене ніхто ні словечка не озвав ся. І жаль стиснув моє серце, чого я так відбив ся далеко від рідної неньки, рідної хати, рідного села...

— За хлібом — сказали мені комини фабричних машин. А думки зійшли ся в моїй розболілій голові та стали сперечатись.

— А чиж ти в дома не мав хліба. Чиж тої окраєць ниви тай города не бувби на стільки зародив, щоби з материю міг був удержатись. А за те подумай, якби тобі було любо та мило, слухати щирих та приязних слів маминих. А тут, тут ніхто до тебе так приязно не озве ся. Тут ніхто не подивить ся ні на твою щирість ні на твою святість, тут визискають єї тай ще кинуть на поталу...

Я запер ся таким думкам!

Отжеж їду в світ між людий добра навчитись.

Висипались люди роєм з ваґонів і я лишив ся на широкій улиці величезного міста один як палець.

І пішов я шукати за хлібом.

Ходив від одної фабрики до другої, від одного фабриканта додругого, просив ся, благав, аж знайшов ся чоловік, що приняв мене, дав роботу...

І я опинив ся між людьми мені далекими, чужими, між людьми, що зараз першого дня моєї роботи поругались над моєю щиростю душі, а мої почуваня релїґійні висьміяли.

Я заплакав як дитина, а за тим плачем посипались сміхи, гіркі дотепи і докори моїх товаришів роботи.

Перший той день між людьми був днем моєї найбільшої муки і печали.

В ночи я не годен був спати, бо в моїй уяві я видів здичілі лиця моїх товаришів, що сміялись з мене, що сміялись з того, що їх душі обкрадено, обкидано давно

болотом гнилї, гріхів. І мені той світ, що я про него так гарно думав видавсь підлим нїкчемним, поганим таким, що він не годен добра мене навчити, бо сам його не має, сам його стратив.

Сон мене не ймав ся. Я ще дужче мучився як в день в товаристві тих поганих людий.

І чиж мені треба було їхати в світ між тих людий, щоб закопати, запротарити найкрасші чувства свого серця?

НЇ!

А чогож я тут приїхав!

За хлібом! Добра в людий навчитись!

Я не хотів такого добра, я не бажав його!

На другий день я вертав в рідне село. Перед мною вириналисъ села, міста, поля, гаї, що нагадували менї чимраз близшість родинного села...

Я тїшив ся! Мені було так легко і благо на серци наче дитинї.

Несподївано я став в родиннім селї, край воріт любої хатини. На зустріч вибігла люба мати, а плачучи скрикнула:

— Сину мій любий, ти чого вернув ся!

А я цїлуючи єї руки просив прощеня та говорив:

— Мамо, мамо люба! Мене хотїли обкрасти, вбити, а не добра навчити! Простїть, я в водї і сухім хлїбі буду коло вас жити, аби тільки не стратити того що ви виплекали в моїй душі!

—Сину мій, — крізь плач сказала мати. — Добре се ти зробив! Не дай собі видерти того, що тобі найдорожше...

І се було найкрасше слово, яке я чув в свойому житю!

ПРИ ГРОБІ СПАСИТЕЛЯ

Зраненого, згордженого, знеславленого, до розбійників вчисленого, мертвого Спасителя, вкладають до гробу... Його Хрестна дорога скінчена... Його невисказані муки минули ся.... Він як утомлений путник спочиває... Його Божий слух не оскорблює ся хулами і насмішками... Його зболілу грудь не палить горячка... Його устам не допікає жажда... Се послідне Його пониженє... Се жертва Ісуса за гріхи цілого світа...

Спаситель спочиває. Серед нічної тишини Йосиф з Ариматеї і Никодим і Йоан обвивають Його тіло в чисті плащениці... Співають — але їх жалісні пісні змішані є з гірким плачем... Побіч гробу в тяжкім смутку стоять невісти мироносиці, стоїть з ними і Марія. Вона глядить на похорон свого Сина; згадує на се, що колись їй Гавриїл оповіщав а біль давить їй грудь.

В ту хвилю Христові вороги готовлять ся до празника Пасхи. Се торжество у них найбільше, але нині є для них ще й инша радість. Нині обходять память побіди. Тішать ся, що пімстили ся над тим, що їх так часто напоминав за гріхи — тішать ся, що не стало того, що потягав са собою нарід, що уздоровлював хорих, що воскрешав мертвих, що розказував вітрам і морям і слухали Його. Лежить Спаситель і Творець неба і землї в холоднім гробі — лежить на радість ворогів — лежить на смуток тих, що повірили в Него...

Але що? Як далеко відстоїть небо від землї, так далекое відділені Божі заміри від замірів і гадок наших... Плач Христових приятелїв переходить в радість, а радість ворогів його зміняє ся в смуток...

От уважай! Вже таки при гробі Ісус потішає матїр свою, потішає і невісти мироносиці і учеників своїх. Слухай, що обявляє Він Марії! А мироносицям через Ангела переказує, щоб мира не несли Йому, бо воно лиш для мертвих є добре, а не для Него, живого. І ученики Спасителя не зістають в розпуці. Вони згадують на прощальну бесіду Ісуса, що був до них сказав: Не оставлю вас сиротами.

А що роблять Христові вороги? Чи вони тішать ся, що заходить пасха? Чи вони веселі є з того, що забили Ісуса? Чи насміваються ся ще з Його мертвого, зараженого тіла? Чи жадають від него, щоб він вийшов з гробу, так, як перед тим жадали, щоб уступив з хреста?

О, ні, ні! Вже з Голготи вертають вони сумні. З їх уст несе ся пісня побіди, утих їх крик, вони дрожать... боять ся..., З їх вчинку сонце свої лучі закриває, земля трясе ся, скали пукають, гроби отвирають ся, мертві тіла з них встають... Не видко тепер між Христовими ворогами втіхи, навіть жовніри тратять відвагу...

А де передатель Юда? Чи сміє ся він? Чи радуєть ся з того, що Йому маєток збільшив ся о трицять срібних? Деж там! Він й відповіди сам не може дати собі тепер.

А що з Пилатом чувати? Глянь на него! Він справді зістав другом кесаря, але з його приказу лежить вже неживий, осуджений ним, Цар Юдейський. Диви ся! Він успокоює свою совість, але се без хісна. Хробак точить його душу, дальше непокоїть його...

А книжники і фарисеї! Спитайте їх! Чи тішать ся з того, що навіки тут на земли вже замкнули ся Божі уста Спасителя і що він вже їх за гріхи не буде карати? Чи можуть вони так як перше уподобувати ся побіленими гробами? Чи в гадці їм тепер се, щоб кривдили вдови і сироти, щоб вбивали Пороків, щоб так як воду проливали людську кров в Єрусалимі? Ні. І на тих страх зайшов, і їм неспокійно святкує ся. Згадуть на се, що Христос обіцяв на третий день воскреснути, ся гадка їх мучить... годі їм видержати... йдуть до Пилата і просять, щоб запечатав камінь гробний, щоб поставив при нім сторожу.

Навіть смерть не ликує при гробі Спасителя, навіть пекло не тішить ся, що жерело житя вкладають до гробу,

що світло світа заслонюють коменем і стережуть Його кустодією.

* * *

Десь дивно Вам стає, милі братя і сестри, коли се читаєте! Справді дивно. Бачите з того ясно, як на долони, яка то людська душа змінчива, нестала. Раз сумна вона, зажурена і заплакана — раз знов весела, щаслива і утішна; раз вона пінить ся, бурить ся, як окріп кипить — раз знов упадає, притихає, дрожить зі страху.

А знаєте що? Минають літа за літами, минають покоління за поколінями, а воно все таки є, все несталість і змінчивість видко на людях. Навіть і тепер те саме побачите. Гляньте! То що діяло ся при Спасителя гробі тому девятнайцять соток літ, те й тепер діеть ся на цілім світі. Всюди й тепер є два роди людий. Одні то приятелї Ісуса, а другі то вороги Його. Одні йдуть за Ним, боронять Його, оказують Йому співчуте; а другі не так роблять. Другі, мов ті Жиди колись на Голготі, так розпинають Ісуса своїми гріхами, висміваютъ Його, збиткують ся над Ним, плюють Йому в лице і смерть Йому завдають. І що діе ся з того? Знаєте — діе ся то, що й колись діяло ся. Смуток Христових приятелів перемінюе ся поволи в радість і грішна утіха ворогів Його перемінює ся в страшну їх муку.

В ДЕНЬ ВООСКРЕСЕНЯ!

Христос воскресе! співайте з нами.
Ви, що терпінєм правду дістали
Ви, що у муках злобу ломали,
Що за Христом йшли й Його стягами:
Христос воскресе! співайте з нами.

Христос воскресе! Вкрайнський народе,
Се пісня твого щастя і долї
По тій Голготї муки, неволї.
Кати пропали, щезли Іроди:
Христос воскресе! Вкрайнський народе!

о. Анастазій Левиньский

Наука о Службі Божій

IX.

В ЯКИЙ СПОСІБ ВІДНОВЛЮЄ СЯ В ЧАСІ СЛУЖБИ БОЖОЇ КРЕСТНА ЖЕРТВА ІСУСА ХРИСТА?

Жертва на хрестї була в тім, що Ісус Христос передав Себе самого на найсоромнїйшу смерть, щоби Богу честь віддати і за всї образи перепросити. І здавало би ся, що се неможливим, щоби Ісус Христос то само міг на ново робити, що зробив на хрестї, наколи на ново не вмирає. Та те, що природно є неможливим, стає ся можливим спо собом чудесним, тайним.

Ото Ісус Христос представляє ся підчас Служби Божої під віддїльними видами хлїба і вина то значить: осібно під видом хлїба, а осібно під видом вина. Вправдї цїлий Ісус Христос з тїлом і душею є присутний як під видом хлїба так і в чаши під видом вина, але вид хлїба показує або представляє тїло Христове, а вид вина представляє або показує на Єго. Тож агнець показує передовсїм на тїло Христове, а вино в чаши передовсїм на на кров Христову, а тим самим підчас Служби Божої представляє ся кров віддїльно від тїла. А понеже те віддїленє сталося при кровавій смерти Ісуса на хрестї, тож віддїльні види тїла і крови Ісуса Христа показують нам на тїло і кров Ісуса, таким яким було на Хрестї де понїс смерть кроваву. Проте Ісус Христос підчас Служби Божої стає ся присутним з таким самим тїлом, яке умирало на хрестї, з такою самою кровю, яка проливала ся на хрестї, або

стає ся присутним під образом кровавої Своєї смерти, представляє ся таким, яким умирав на хрестї.

І в той спосіб підчас Служби Божої жертвує ся Ісус Христос Своєму Отцю небесному дїйсно (т. є. не тому, що ми собі так пердставляємо) і істинно (т. є. не лише через те, наче би то пригадувало на жертву хрестну) і жертвує ся з тим самим послушенством, з тою самою покорою і любовю, які оказав на хрестї.

X.

ЩОЖ Є СЛУЖБА БОЖА?

Із сказаного виходить, що Служба Божа є жертвою, бо має всї прикмети, які до жертви належать. В жертві має бути: 1. видимий дар; 2. она має приносити ся Богу, яко найвисшому, віддати честь. При Службі Божій находимо сї три річи. По перше видимий дар є тїло і кров Ісу-Христа, а те тїло і кров Ісуса Христа є видиме не само через себе, але через види хлїба і вина, або через те, як хлїб і вино виглядає, хоч ним не є. По друге Служба Божа приносить ся Господу Богу. По трете Служба Божа приносить ся на те, щоби Бога яко найвисшого, почтити.

Служба Божа приносить ся самим Ісусом Христом, але руками священника. Тут дїє ся то само, що робить кождий отець, що дає дитинї грошї, аби подала бідному. Сї грошї бідному дає властиво отець, але руками своєї дититни, а тим самим дитина заступає місце вітця, або є єго орудєм. Так само дїє ся і при Службі Божій. Ісус Христос приносить в Службі Божій Своє тїло і Свою кров але руками священника. Ісус Христос послугує ся священником і священник при Службі Божій є мовби заступником, орудєм Ісуса Христа. Тому і не каже священник при освяченю дарів: "Сїє єсть Тїло Христове", але "сїє єсть Тїло моє" на знак, що говорить і жертвує іменем Ісуса Христа через него жертвує.

Безкровна жертва Нового Завіта називає ся "Літургія"; є се слово грецьке, а по нашому буде: спільне, всенародне, публичне діло або богослуженє, бо ми через неї публично, спільно всенародно Богу віддаємо честь. Називає ся також "Служба Боже", бо ми нею найвідповідніше, найлучше Богу служимо.

XI.

БЕЗКРОВНУ ЖЕРТВУ НОВОГО ЗАВІТА ОБІЦЯВ БОГ ВЖЕ В СТАРІМ ЗАВІТІ.

Сю чудесну безкровну жертву Нового Завіта т. є. Службу Божу обіцяв Бог давно наперед, заки установив, а то через уста пророка і царя Данила і через пророка Малахію.

Жив около 2000 літ перед Христом цар а разом і священник Мелхиседик. Він приніс Богу жертву за Авраама з хліба і вина. А цар Давид в псальмі 109 так виражає ся о Ісусі Христі: "Ти єрей в вік по чину Мелхіседекову" (Пс. 109, 4), то значить: Ти будеш все аж до кінця світа, приносити жертву, подібну як Мелхиседек. Тож про Христа пророкає Давид, що все буде приносити жертву. Може тут має розуміти ся жертва кровава Ісуса Христа на хресті? Ні, бо Ісус таку жертву лише раз приніс. Сї слова можна лише віднести до Служби Божої, бо лиш она все приносить ся і буде приносити ся аж до кінця світа. Служба Божа є також подібна до жертви Мелхиседека, бо в ній Ісус Христос приносить Своє тїло і кров під видами хліба і вина.

Устами пророка Малахії, 40 літ перед Ісусом Христом, пророк Бог: "Нїсть воля моя в вас... і жертву не прийму от рук ваших. Зане от восток солнца і до запад імя моє прослави ся в язицїх, і на всяком містї тиміям приносить ся імени моєму і жертва чиста". (Мал. 1., 11). Сими словами пророкає Бог, що не хоче жертв жидівських, а місто них хоче иншої жертви, а то жертви чистої

або святої, котра би приносила ся, як далеко сонце світить, всюди і все, через котру імя Боже прославляло би ся так, як належить ся. Сею жертвою може бути лише жертва Ісуса Христа, бо лиш она станула на місци жидівської жертви і лиш она є цїлком чиста і свята і лиш она прославляє Бога в повнї. Боже нею бути жертва хрестна? Нї, бо жертва хрестна принесена була на однім місци, на горі Голготї і одної днини, а пророк каже, що нова жертва має приносити ся на всїх місцях і по всї часи. Лише Служба Божа є жертвою чистою, святою, яка приносить ся від сходу сонця аж до заходу т. є. по всїх краях, де є христіяни і завсїгди так, що можна сказати, що нема години, в якій не приносила би ся Служба Божа, бо коли у нас вечер, то на другій півкули ранок і там тогди приносить ся служба Божа. Якже то красно, що кождої хвилї Бог так прославляє ся, що кождої мінути наш Спаситель за нас жертвує ся Свому Отцю небесному, що кождої хвилї ласка Божа на нас спливає.

—:-:-:—

БУДОВА УКРАЇНСЬКОГО СИРОТИНЦЯ В СИФТОН, МАН.

Одною з найкрасших інституций, якою може нарід похвалитись се безперечно Сиротинець. І люди без огляду на се якого хто переконаня, старають ся мати свою подібну інституцию, бо тим заступають сиротам отця і матїр, дають приют нещасним та виховують їх на пожиток і славу свого загалу. Свідомійші і культурнїйші народи дбають про се, посвячують свою енергію і працю, дають свої жертви, а ми?

Коли нещастє страшної хороби в минувшім роцї позабирало сотки батьків і материй, коли лишило велике число сиріток, які не зазнали вітцївського, ані материн-

ського тепла, ми повинні про се подбати, бо се-ж наша кров, наші дїти. Ми складаємо свої жертви на голодуючих сиріт в старім краю, се безперечно красна і взнесла ціль, однак не треба забувати і про канадийських сиріт, які гинуть і пропадають для нас в наших очах. Кілько то наших сиріт валяє ся в чужих сиротинцях, кілько то наших сиріт перебуває в ворожих нам інституциях? Про се може ми не знаємо, або не хочемо знати. І знова спитаю чи ми можемо глядїти з отвертими очима на сей злочин і апробувати єго. Ні і ще раз ні, ми хочемо тих дїтий —сиріт мати у себе і дати їм вихованє своє власне для нашого укр. народу. Подібні інституції суть знаком нашої свідомости і любови до власного народу.

Нас Українців в Канадї числять на триста тисяч. Гарне число, а похвалїм ся чимсь, щоби дало доказ нашого животїня в Канадї. Ми дбаємо, говоримо про річи другорядної ваги, а кілько з нас застановляло ся тепер над справою так благородною як Укр. Сиротинець? Вправдї маємо їх кілька, однак се за мало і тих не підпираємо як слїд. Кождий з них переповнений і сотки сиріт чекає при юту і батьківської опіки. Просять нас, а ми глухі на їх просьби, ба навіть не памятаємо як слїд за тих, котрих ми взяли під свою опіку.

До тепер істнують укр. Сиротинці в сих місцевостях:

Сифтон 38 дїтий; з тих 15 круглих сиріт.
Йорктон 65 дїтий; з тих 25 круглих сиріт
Мундер 50 дїтий; з тих 18 круглих сиріт.
Едмонтон 28 дїтий; з тих 8 круглих сиріт.

А кілько більше сиріт наших находить ся в чужих руках?

Тому нашим святим обовязком є подбати про се, щоби збудувати великий Сиротинець в Сифтонї, або побільшити старий і в той спосіб примістити більше число укр. сиріток. Від сего так благородного дїла не сміє ніхто відтягатись але поставити собі за вершок своєї чести подібний плян ввести в житє. Нехай наш укр. загал в Канадї не буде сильний числом, але поставить памятник своєї свідомости і любови. Нехай заповіт Тараса: "Обнїміте-ж брати мої найменьшого брата" перейде в дїло, а тоді усміхнеть ся заплакана Ненька-Україна, глядячи на великодушність своїх дїтий, котрі люблять ві не словом але і дїлом.

ЩО ТО Є КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ?

Отораз питанє! Таке коротке, таке просте, що й слухати єго нема що — а чи легка не него відповідь?

Вжеж не тяжка! Ві знає кожде, навіть мале дитя. Спробуй — спитай єго! Воно хотяй перший рік до школи ходить, а потрафить сказати тобі докладнїсенько, що то є Католицька Церков.

А що ти? Чи в тебе слабший розум? Чи ти не можеш знати за се? Ні. В тебе розум не є слабший, а ще бистрійший — але знаєш що? В тебе за се серце є студене для Господа Бога. Через ту хоробу ти став байдужнийна єго науку і ти навіть забув, що ти є той до кого належиш і чого маєш тримати ся. Чиж не правда се? Ану пригадай собі. Кілько то разів ти був в амбарасї, як хто що злого виговорював коли на твою віру, на твою Церков? Чи знав ти тоді обстати за нею? Чи ти міг був тоді бодай пояснити свому супружникови, що є вона? Відповідж на се?

Ну — если так є, милий брате, если з памяти тобі випало се, що ти знав в молодости, то пригадай собі се бодай тепер. Ось "Нива" споможе тебе в тім.

Уважай!

КатолицькаЦерков то громада.

А яка спитаєш? Чи от тобі така звичайна, як ми бачимо всюди? Чи до неї хто будь належить? Ні — милий брате — Католицька Церков то не така звичайна громада до неї хтобудь не належить. Її члени походять з високого роду, а вона сама, хотяй є на сій землі, але не з сеї землі взяла ся. Бог, небесний Отець основав її. Ісус Божий Син відкупив її а Дух Святий її освятив. В тій громаді Божа Мати, Марія, то цариця, в тій громаді невидимим начальником є сам Спаситель, Христос; видимим Його заступником є Папа римський;в тій громаді радними і присяжними є епископи і священики, сторожами є св. Ангели, кумами є св. Мученики, нашими приятелями є св. Угодники, нашими учителями є св. Вітці, а нашими предками є св. Патріярхи і Пророки.

Видиш брате, яка славна тота громада, св. католицька Церков. Видишдо якої святої і чесної громади належиш, если ти є правдивий католик. Чи розумієш се?

Але на тім не конець. Католицька Церков кромі сего, що Г. Бог і его св. Ангелів і его святих Угодників має неначе за своїх близьких кревних. Вона ще є одинокою вірною обручницею Спасителя Ісуса. Диви, кілько Він на неї вложив ордерів і відзнак. Диви найперший ордер її, то се, що та Католицька Церков, є непомильна. Вона ще ніколи в річах віри і Божої науки не заблудила, Вона ніколи не заблудить, ніколи вона в своїй правді не старіє ся, Дух святий її провадить, Син Божий стереже її все, а все по всї часи, до кінця світа.

Диви дальше!Другий ордер, друга відзнака тої громади, тої Католицької Церкви є знов, що Вона одна, однісенька на світї має право до всїх людий. Вона зо всїх дбає і мусить дбати, Вона має старати ся, щоб і Жидів для Г. Бога позискати і поган до Него навернути і еретиків і схизматиків з Ним приєднати. Диви лиш Вона спасає людил, лиш Вона приводить їх до святости, їй одній, тій католицькій церкві, поручив Господь Ісус пасти Боже стадо, їй одній, віддав Він свою науку, своє святе Євангеліє.

Але й на тім не досить. Кромі того, що католицька Церков славна з роду; кромі того, що Вона яко обручниця Христова є прибрана в ордери тай відзнаки — Вона ще й нині має скорби. А які, спитаєш? Послухай ось вони:

Що тобі до вічного щастя коли небудь потреба — те не найдеш нігде, лиш в Ній, в тій Католицькій Церкві. Так, коли на світ приходиш, Вона тебе через св. Хрещенє відроджує, Вона здіймає з тебе одежу первородного гріха, Вона перемінює з Божого ворога в Боже дитя. А дальше що? Дальше Католицька Церков на твоє ослабленє і на твою неміч має св. Миропомазанє, на твій голод має Пресв. Тайну Евхаристиї, на хоробу твоєї душі має сповідь, тайну покути, а навіть як вже вмираєш, то й на ту хвилю посїдає вона солодкий лік св. Елеопомазанє.

Ну — чи розумієш тепер брате, що то є Католицька Церков? Чи знаєш, якою вона є громадою? Чи знаєш, хто її основав, хто нею опікує ся а хто нею провадить? Щасливий ти, як вірно тримаєш ся тої Церкви!

ХТО СЕ КАТОЛИЦЬКІ СВЯЩЕНИКИ?

Священики, се далеко звісна установа нашого Спасителя, перший овоч Його праць, найпильхотнїйша ціна Його крови, перше Його товариство, найбогатша Його спадщина, найвисшї уярдники Його двору, зарядчики, судиї, князї і королї Його держави. Се очи, уста й серце Ісуса Христа; очи, що через них Він піклує ся, освічує і рядить вірними, ними також оплакує страту й заслїпленє нерозважних душ; уста, бо через них Він проголошує свою волю, ними також проповідає те саме Євангеліє, яке голосив в часї тутешнього житя; серце, бо они Ісусовою силою і співдїланєм вливають житє ласки і переміни всїм членам Його духового тїла. Спаситель бачить в них в кінци повірників св. Духа. Се особи, що розгрівають серця,

добувають найгорячійші душі із глубин найогиднійшої пропасти, отвирають небо, підтримують св. Церков і присвоюють ей обильно користи з мук і смерти свого небесного первовзору. Справді священик, се другий Христос!...

ЖЕБРАЧКА З ЄРУСАЛИМУ

Легенда

Зоріло. В прогалинах межи Оливною горою, а Єрусалимом, заворушилось нове житє. З гори сходив Апостол Яків, брат Ісуса, Праведним званий. Він по приміру свого Учителя провів ніч на горі на молитві. Найдорожшим було йому зі всіх се місце, де Син Божий перебував Свою останну ніч, тяжку борбу.

Ніч вже скінчилась і він вертав домів. Но вийшовши з Оливного гаю, затримав ся єще хвилину на збочу гори, позираючи на розлогу перед ним долину. Сонце мало вже сходити; мраки поволи взносились, а ранний вітер розвівав їх. Недалеко звідси видно було огород Гедсеманьский, в долині в прогалині вив ся Кидрон. З тамтого боку взносив ся Єрусалим зі своїми могучими, але запалими руками; високо понад ними царила святиня, в блескучій могучости, яка вскорі мала бути збурена.

Але Яків мав надію, що єму сумний вид сего збурення буде унятий. Він бо любив своє місто і свій нарід. Мрачне, щасливе чуте говорило єму, що він перед сим днї свого житя укінчить і душа єго получить ся зі своїм Учителем. Так, було се щасливе чуте, бо більше, як своє місто і свій нарід, любив він свого Учителя, а вічно з ним получитись, було єго найбільшим бажанем.

Хотїв вже дальше іти, в тім приступила до него молода, хороша женщина, в лици якої відбивав ся тяжкий смуток. Могла мати сїмнайцять лїт. Рісні сльози спливали по ей лици і в великім болю ломила руки. Принала Апостолови до ніг і благала єго, аби він над нею умилосердив ся. Ей муж перебув тяжку пропасницю, но мимо того сили єго пикнуть чим раз. Нїякий лїкар не знає порадити, а они обоє суть бідні. Він може умерти, ох, умерти, а они так дуже а дуже люблять ся.

Апостол не відповів нїчого, лиш поглядав на неї зором, який ей наскрізь прошивав; здавалось, читав в ей душі, як би в книжці. Він знав ей. Бачив ей вже більше разів межи тими, що єго науки слухали. Але віра в ей сердцю ще не вкорінилась. Она мала ще за велике довіре до світа; она себе саму ще занадто любила. Їй здавалось тяжкою річию в так молодім віці відречи ся світа, а ще тяжше самої себе. Довго мовчав старець, глядячи на бідну, молоду жінку. Їй так чудно зробилось під сим поглядом, їй стало лячно. Бо мило своєї лагідности в оці єго була повага і свята міць, яку лиш Бог може надати.

"Жінко, чи ти єго так дуже любиш?"

"Так, отче, люблю єго", відповіла дрожачим голосом жінка.

"Чи так само, як і себе?" питав дальше апостол.

"О більше, далеко більше!" сказала голосом придавленим від плачу.

"Добре, моя дитино, є средство, але памятай, що се одиноке средство. Іди до міста, ходи від хати до хати і жебрай о милостиню для него!"

"Ах, Отче, боюсь, що гроші єму уже не поможуть".—

"Не о милостиню в грошах будеш просити, лиш о милостиню часу. Всї ті днї, які милосерні люди добровільно зречуть ся, припадуть з ласки Божої в участи твому чоловікови".

Жінка думала, що є прецінь скільки добрих людий і що взагалї цінять люди днї житя о много низше, як гроші. За мамоною убивають ся всї дуже завзято, а час пропайновують в всякий можливий спосіб. — Она подякувала старцеви і відійшла.

І так почала вона ходити з покірними благальними просьбами в Єрусалимі поміж людьми, оповідаючи о своїм умираючім мужі і о Божім слузі, який єї до милосердия побожних людий відослав. — "О змилуйтесь", — кінчала свої благаня, — хотьби лиш кілька днів. Бог вам се нагородить!"

Но не мала щастя. Одні насьмівались з неї, бо думали, зійшла з ума; другі впрост з лайками витручували єї за двері; инші знов уважали се за дотепний жарт, але не важились на той жарт пристати. Були і такі, що єї вислухали і повірили, але не знайшов ся жаден такий, який хотьби одної днини свого житя хотів позбути ся. Більшість вимовляла ся тим, що они самі суть слабовиті, хто знає, як довго їм суджено жити, инші знов мали ще так много ділa на землї, численну родину прокормлювати — і такдальше. Кожда днина була сим людям дорога. А що найдивнїйше, власне ті, що свій час найревнїйше марно прогайновували, найбільше ним дорожили.

З черги зайшла до одного богатого купця. Купець вислухав єї і замислив ся. Може дасть ся тут що заробити, подумав він своїм купецьким розумом. Може умираючий має богато гроший і заплатив би за щось, що властиво нич не варте, велику суму гроший; тому поспитав єї, кільки заплативби єї чоловік за один день, за один місяць, за одинрік? — Ах, надія завела єї! — Єї муж не мав гроший.

Коли засумована ішла дальше, подибала римського сотника. Не було вигляду, щоби поганин змилосердив ся над нею, жидівкою. Але він мав так добродушне обличе, — що рішилась спробувати щастя. Сотник зрозумів єї ліпше, ніж она сего сподівалась.

"Моя дитино", відповів він збентежений, — "моє житє є так не певне, я властиво не знаю, чи я єго взагалї маю. Кождої хвилї може єму прийти конець. Тому бачиш, що було би з моєї сторони дуже легкомисно розпоряджати річию, якої не маю. Від сего най мене Боги боронять! — І се спротивляло би ся високим приписам. Моє житє,

яке оно є, належить до кесаря. На Геркуля, жаль менї тебе! Скажи бідна дитино, хочеш гроший?"

Ні, гроший їй не було треба. Розійшли ся, а сотник побренькуючи острогами пішов своєю дорогою.

Дальше зайшла до одного промисловця. Застала єго в робітнї в якій більше як сто рук жваво при працї рухалось. Промисловець сей був один з тих прокажених, яких Ісус уздоровив, а з котрих лиш один повернув, щоб своєму Спасителеви подякувати. Але сей не був тим одним. Случайно відізвалась она до него тими самими словами, якими він в своїй нуждї взивав Сина Божого: "Пане, помилуй мене!" — Но він єї не помилував. Він вказав на рухливу працю в робітнї і відказав: "Жінко, видиш, як праця горить! А мимо того не годен я всїх замовлень виконати. Чиж можеш думати, що я в того, що менї так скупо вимірено, можу тобі хоть о дробинку відступити? Шукай де инде".

Але жінка просила дальше: "Пане, Сина Божого ради, котрий тебе колись помилував, помилуй і ти мене".

Промисловець вздрігнув, в першій хвилї почервонїв, потім поблїд, а по довгій мовчанцї відрік:

"Направду, не слушне твоє жаданє, жінко. Ти знаєш, о скільки моє житє є коротше, як житє других; я почав жити від часу, коли позбув ся своєї хороби, що насту пило вже в моїм пізнїйшім вїцї. А ти мимо сего хочеш, щоби я для тебе еще скорочував число днїв! Вступи ся, стоїш робітникам на заваді! Я вже і так стратив з тобою більше часу, як належало!"

Коли вже була на улици, опинилась недалеко святинї. Хоть она так тяжко придавлена була горем, не забула в переходї і свій гріш вкинути до скриночки на Боже. Як раз виходив із святинї єрей, який по укінченій молитві прямував до дому.

"Боже Авраама!" кликнув єрей пригортаючи до себе свою дорогу рясу, якої рубець хотїла жінка уцїлувати. "Боже Авраама!" повторив він з піднесеними руками, вислухавши єї, — "чи чуєш сю жінку? Чому она якраз ме-

не вибрала собі за жертву? Чому она якраз мене бідного напастує? Она або божевільна або чарівниця!"

"Пане, я не божевільна", відрекла покірно жінка. —

"Так, то ти чарівниця!" — закричав єрей з погордою позираючи на неї, — стережись, щоб не попалась під суд і не була укаменована!" —

Звідси удалась она до одного знатного Сирійця, княжого роду, який в тій цілі осів в Єрусалимі, щоби собі ужити життя. І уживав єго понад міру. З'ужитий, знесиленийдокрайности, не знав уже, як свій час забити.

Без всяких заводів завели єї до него. Через подвірє, яке рівналось малому раєви, де чудні статуї з мармору понад темні кущі виставали, де жерела журчіли і пташки співали і найкрасші в світї цвіти своїми милими пахощами воздух наповняли; через високі салї, які від пурпури, римскої мозаіки, мармору, золота і слоневої кости блищали, де при кождих дверях стояв в дорогі одежі прибраний слуга, — дійшла в кінци до комнати, в якій пан дому як раз по купелї розвернений спочивав. Сонний, з напів прижмуреними очима, лежав він на дорогім диванї. Єму в головах сидїла невільниця з Абісинії, чорна як ніч і прохолоджувала єго вахлярем з павиних пер; у ногах присїла грецька невільниця, ясна і промінна як день і своєю ніжною рукою ласкотала підошви єго ніг. Обі були хороші кожда на свій лад; но про се не думала бідна жінка. Тим менше думала про се, що она сама поміж чорним а білим, зі своїм чистим смаглявим лицем, получала в собі красу чорного і білого, і що краса обох невільниць никла при єї красї, як никнуть звізди перед сонцем.

"Жінко", — відрік беззвучним голосом молодий пан, — "се правда, я до життя не привязую особлившої ваги, є се дійсно нужденне житє, яке я веду. Але длячогож маю я тим, чого мою досить, або більше, як досить, тебе вдаровувати, — я на правду не розумію. Не дбаю о те, щоб мене величано щедрим. Рука руку миє, за нїчо нема нїчого, а щож ти могла би менї в замін дати? Іди жінко до своїх! Остав мене, чим я є: чужим для тебе!" —

Гіркоридаючи відійшла молода жінка від Сирійця.

Алеж она бореєь для святої справи, не слїд єї занехати. Так зайшла в імя Боже до одного богатого чоловіка, який що дня в роскошах і веселости жив враз з зі своїми товаришами. Уживати, значило у него жити; крім уживаня не обходило єго в світї нїчо, зовсїм нїчо. Колись то і він провадив инше житє. В своїй молодости хоронив він заповіди і старав ся о вічне житє. Він бо був тим молодим чоловіком, що прийшов раз до Учителя і сказав: 'Від моєї молодости заховую заповіди. Добрий Учителю, що маю ще чинити?" — А Ісус відповів: "Хочеш стати совершенним, то іди, продай всьо, що маєш і роздай гроші бідним; тогди приходи і йди за мною". — Як молодець се учув, засмутив ся і відійшов; він бо мав великі маєтки. — Від тої хвилї зрік ся він вічного життя і зачав провадити веселе, гуляще житє.

Жінка не могла гірше трафити.

Богатий чоловік висміяв єї і сказав:

"Ти безумна! Я маю лиш се одно житє, а та хоче, щоби я єго роздаровував? — Знай, що кожда днина мого життя не дасть ся жадним золотом переважити. Нї, дитино, зле попалась, заверни в бік, там при углу стоїть фарисей, з ним поговори".

Ще два днї ходила так молода жінка від хати до хати, На хвилинку лиш вбігала до своєї хати, заглянути до хорого мужа, якого бідні сусїди доглядали. — І всї єї просьби, благаня, сльози нїчо їй не принесли, крім грубих прикрих слів і наруги.

В кінци в вечір другої днини з розпукою залишила свої заходи. З умученя і болю упала на землю. Тут лежала бідна і роздумувала над своїм горем. — Но нараз пере стала плакати, гейби луч сонця освітив усміх єї зболїле лице. Забувши умученє зірвалась на ноги і побігла шукати Апостола. —

"Ну, моя доню" що приносиш?" запитав єї зі співчутєм старець.

"О, мій Отче, люди не мають милосердя. Світ є лихий і в своїм гріхнім бажанню думає лиш про себе". —

"Правду кажеш дитино! Милосердє є лиш у Бога".

"Так, мій Отче, і до него я хочу звернути ся. Ні одної днинки не могла я вижебрати, а до удержаня мого мужа при житю треба много, много днїв. Я вже хотїла піддати ся розпуцї. Нараз пробила мене гадка, що і я також маю житє, а судячи по моїй молодости, навіть довге житє. О, Божий чоловіче, чи не могла би я зі свого житя нараз відсутнити тільки, скільки я би могла по одробинцї від всїх вижебрати? Мій муж, се половина мого житя. Уділи єму половину мого житя. Тогдї будем могли разом жити і умерти. Або, як треба, приділи єму цїле моє житє. Я радо умру, лиш най він жиє!"

Так она говорила, а сльози котились по єї лици. — Но Апостол положив благословлячи свою руку на єї голову і сказав зворушеним голосом:

"Моя доню, потїш ся! Бог вислухав тебе! Іди до дому! Твій муж буде жити, і ти будеш жити з ним!"—

———:-:-:-:———

СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ПРАВДА, МИЛОСЕРДЄ І СПОКІЙ

Одинмолодий цар мав хорошого сина, що при кождій нагодї визначав ся мудрістю, відвагою і чемностю. Мав такожсей цар чотири доньки, що називали ся: Справедливість, Правда, Милосердіє і Спокій.

Забажав цар одружити свого сина з вдповідною царівною і розіслав послів, щоби шукали для нього достойної невісти. Довго-довго ходили посли по чужих державах, вкінци удало ся їм найти. Донька Єрусалимського короля забажала новінчати ся з царевичем, що зовсім ослїпив ся єї незвичайною красою.

В тім самім часї проживав на царськім дворі один повірник, що йому царевич у всїм довіряв і поручив за-

ряд одної із його провінцій-земель. Сей повірник однак показав ся дуже підлою людиною для свойого пана; він збаламутив жінку царевича і зруйнував країну, над котрою поставив його царевич начальним зарядчиком.

Коли царевич дізнав ся про невірність своєї жінки, попав у великий одчай-розпуку і прогнав її сейчас таки із свойого двора. Нещасна жінка попала через се у велику нужду і була приневолена жебрати хліб від хати до хати. Ожидала смерти, як найбільшого добра, як звільненя із сього страшного положеня:

Царевич мав дуже добре серце, він успокоїв ся трохи по якім-то часї, простив у серцю велику провину своїй невірній дружинї і вислав до неї посла з просьбою, щоби вертала до двора.

— Ходи, пані, — сказав посол, — ходи і не бій ся зовсїм нїчого. Твій муж, а наш ласкавий пан, бажає твойого повороту.

Вон відмовила ся се зробити і кликнула.

— Скажи мойому мужеви а твойому панови, що я дуже радо вернула-б до нього, та не в промозї се учинити. Коли він спитає тебе, чому се так, то скажи, що роблю се відповідно до наших прав. Як хто у нас оженить ся і жінка його зрадить, він має єї дати відпустний лист, себ-то письменний розвід і від сього часу вона не є більш його женою. Менї також дав мій муж таке письмо, бо я, о, горе, зрадила його. І тому є неможливо для мене вернути на царський двір.

На се одвітив посланець:

— Наш пан є висший від права; він бо установляє закони й зносить їх: Як отже забажав показати тобі свою ласку, так тобі яло ся прийти перед його лице і не бояти ся його кари.

— А відки-ж я можу про то всю упевнити ся? — заплакала нещасна жінка. — Коли-б між муж прийшов до мене і поцїлував мене своїми устами, тоді я була-б певна його прощеня.

Післанець вернув до царя і розказав всьо щодо слова; залишив також упевнити його, що бувша цариця незвичайно тяжко жалує свойого проступку. Тоді цар скликав своїх дворян на нараду і зачав з ними застановляти ся над сею справою. Рішили вислати до неї щераз чоловіка опитного і справедливого і спричинити її поворот до дому. Та ніхто не хотів узяти на свою відвічальність сього обовязку. Зажурений муж вислав тоді до жінки післанця і поручив йому сказати їй ось-що:

— Що-ж я можу для тебе вчинити? В моїй державі нема такого чоловіка, що рішив би ся виповнити мої бажаня.

Сі слова побільшили біль нещасної жінки; вона заплакала гіркими сльозами. Як про се дізнав ся царевич, просив свойого батька, щоби дозволив йому привести назад свою жену і вменшити їй печаль.

На се одвітив цар:

— Іди і приверни їй назад се становище, яке вона утратила через свій упадок.

Вислано сейчас післанців, щоби повідомили її про намірені відвідини царевича. Та коли дізнала ся про се найстарша царівна, *Справедливість*, станула перед батьком і промовила:

— Мій пане, ти є справедливий. І справедливо поступив собі недавно із сею простуйною жінкою. Ти потвердив закон про розвід і ся жінка не є більше дружиною мойого брата. А коли-б ти, батеньку, споневіряв сей закон і дозволив їй вернути на наш двір, так се булоб великою несправедливостю і я не називала би ся більше твоєю донькою.

Потім промовила друга сестра, *Правда:*

— Мій батеньку, моя сестра сказала ось-що велику правду. Ти осудив сю жінку, як зрадливу. Коли-б дозволив їй вернути сюди, нарушив би тим способом самі основи *правди* і тоді перестала би я бути твоєю донькою.

— Третя сестра, *Милосердіє*, вислухала спокійно всьо,що говорили обі сестри і закликала опісля:

— О, мій пане, я є також твоя донька, прости провину сій нещасній жінці; вона вже тяжко спокутувала свій злочин. Коли-б ти не простив моїй безталанній братовій, тимсамим покив би на боці *милосердіє* і тоді не уважала би ся я більше твоєю донькою.

Четверта донька, *Спокій*, побояла ся сеї незгоди, що появила ся між трома сестрами а батьком і тому забажала утічи з двора і дійсно: сейчас покинула родинну хату.

Справедливість і Правда таки стояли при своїм; вони подалидо рук батька обнажений меч і сказали:

— Пане, ми подаємо отже тобі меч справедливости. Візьмийого і убий ним сю блудницю, що так тяжко скривдила нашого брата.

Та *Милосердіє* виступило на-перед з витягненими руками і видерло обосічний страшний меч з рук царя:

Досить, досить вже сього! Ти довгенько царював і твої забаганки і склонности були для тебе одиноким законом! Нехай тоє тепер і моїй просьбі буде задосить-учинено. Пригадай собі, що я також є правдивою царською дочкою.

На се одвітила *Справедливість:*

— Ти сказала гарне слово. Ми довго панували і давно задержувала нашу власть. А тепер, коли наступила між нами незгода, поклич брата, що є второпний в таких справах; нехай він розсудить нас.

На се згодили ся всї. Розказали йому, як *Справедливість і Правда* домагали ся повної страгасти закону, а *Милосердіє* домагало ся прощеня, повного прощеня.

—Мої любі сестрички, — промовив царевич. — Мене дуже бентежить нечайна утеча нашої наймолодшої сестрички, *Спокою;* вона мусїла, видко, утїкати перед вашою незгодою. Се не може бтуи і не сміє бути. А щодо моєї невірної жінки, так я вже самий переберу її кару на себе.

— Коли се є твоє рішенє, — промовила *Справедливість*, — то ми не можемо противити ся наш братчику.

А він звернув ся до *Милосердія* і промовив щиро:

— Подбай, щоби вернула як найскорше моя жінка, а твоя братова. А коли-б знов вона упала, не забудь вставити ся за нею.

— Ні, — одвітило *Милосердіє*, — хіба тільки тоді, як побачу щирий жаль і покуту.

Саме при тих словах увійшла до кімнати наймолодша сестра, *Спокій* і всі обняли її як найсердечнійше. Запанував мир, любов і згода. Небаром вернула на двір цариця і її приняли всі сестри і цілий двір з найбільшими торжествами і з великою сердечностю.

Добра Нагода!

Видвництво "Ниви" призначило красні нагороди тим, що зберуть певне число нових передплатників. І так, хто збере 20 нових передплатників, дістане даром молитвенник Христіянської Родини за $3.50, хто з'єднає 10 передплатників, одержить красний молитвенник для дітий, а хто збере 5 — вишле ся єму Календар Канадийського Українця. Нагода отже є добра, нема так богато роботи тепер, чомуж не скористати з сеї оферти.

Ану, кому першому сї нагороди вишлемо? Імя передплатників разо м з грішми просить ся ласкаво слати на адресу:

NYWA

115 McGregor Str. Winnipeg, Man.

За відомостію і дозволом Преосвященого Ординаріяту